

PROGRAM IZVAJANJA POMOČI OMEJENE VREDNOSTI

I. Cilj ukrepa

Širše gospodarstvo doživlja zelo resen upad, ki vpliva tudi na gospodinjstva, podjetja in delovna mesta. Banke zaradi krize na finančnih trgih zmanjšujejo delež posojilnih finančnih instrumentov in so manj pripravljene tvegati kot v preteklih letih, kar povzroča pomanjkanje posojil. Finančna kriza bi lahko povzročila kreditno omejevanje, zmanjšanje povpraševanja.

Take težave lahko vplivajo na šibka podjetja brez rezerve za zagotavljanje solventnosti, kot tudi na zdrava podjetja, ki se spopadajo z nenadnim pomanjkanjem ali celo nedostopnostjo kreditov in nasploh finančnih virov. To velja tako za mala in srednje velika podjetja, kot tudi za velika podjetja.

Ukrep pomoči omejene vrednosti je eden od ukrepov v paketu ukrepov za pomoč podjetjem v času finančne krize, ki vpliva na sposobnost normalnega delovanja podjetij in je namenjen izvajanju razvojnih aktivnosti in krepitvi sposobnosti za odzivanje na spremenjene razmere na trgu. V svojem smislu pomeni dopolnjevanje že obstoječih kreditnih in garancijskih ukrepov pomoči.

Ukrep je skladno s čl. 87(3)(b) PES namenjen reševanju resnih motenj v gospodarstvu RS, sicer prisotnih na celotnem območju skupnega trga in skladen s Sporočilom Evropske komisije (2009/C 16/01), poglavje 4.2.2., ki zagotavlja, da takšna državna pomoč v najmanjši meri vpliva na prosto konkurenco.

II. Splošna načela dodeljevanja pomoči

Državna pomoč po tem programu zajema finančna sredstva državnega proračuna in proračuna Evropske unije, ki se dodeljujejo podjetjem za odpravljanje finančnih težav pri izvajanju dolgoročno usmerjenih razvojnih aktivnosti. Namenjena je za financiranje in sofinanciranje že začelih razvojnih projektov in pospešenemu izvajanju programov usposabljanja ter prezaposlovanja zaposlenih za ohranjanje in krepitev dolgoročne konkurenčnosti dejavnosti v podjetjih, ki se ukvarjajo s tržno proizvodnjo blaga in storitev.

1. Upravičenci:

Program se izvaja na celotnem območju države ne glede na velikost prejemnika. Pomoči po tem programu lahko pridobijo podjetja v vseh sektorjih z izjemo:

- podjetij, ki se ukvarjajo z ribištvom;
- podjetij, ki se ukvarjajo s primarno kmetijsko proizvodnjo;
- podjetij, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov, vendar le v primeru, če je znesek pomoči fiksno določen na podlagi cene ali količine takih izdelkov, ki so bili kupljeni od primarnih proizvajalcev, ali ki so jih zadevna podjetja dala na trg, ali če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce;
- kreditnih in finančnih institucij, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja bančništvo ter zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja zavarovalništvo.

2. Izključitveni kriteriji

Do pomoči iz tega programa niso upravičena podjetja, ki so v prisilni poravnavi, stečaju ali likvidaciji in podjetja, ki so bila še pred 1. 7. 2008 v težavah po kriterijih, kot jih določajo Smernice Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah (UL C 244 z dne 1.10.2004, str. 2) in Zakon o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (ZPRPGDT-UPB2) (Uradni list RS, št. 44/07).

Pomoč se ne dodeli za dejavnosti, povezane z izvozom, in sicer za pomoč, neposredno povezano z izvoženimi količinami, z vzpostavitvijo in delovanjem distribucijske mreže ali z drugimi tekočimi stroški v zvezi z izvozno dejavnostjo ter za dejavnost, ki daje prednost uporabe domačega blaga pred uporabo uvoženega blaga.

3. Trajanje ukrepa

Ukrep velja do 31. 12. 2010, kar pomeni, da se državne pomoči po tem programu lahko dodeljujejo najkasneje do navedenega datuma.

4. Pravilo kumulacije

Pomoč, dodeljena po tem programu, se lahko sešteva za iste upravičene stroške samo z de minimis pomočjo, dodeljeno pred 17. 12. 2008. Skupna višina de minimis pomoči in pomoči po tem programu, ki jo je oz. jo bo prejemnik prejel v obdobju od 1. 1. 2008 in 31. 12. 2010, ne sme preseči 500.000,00 EUR. Če je za iste upravičene stroške upravičenec po 17.12.2008 že dobil de minimis pomoč, potem ni več upravičen do pomoči po tem programu.

Spremljanje kumulacije se zagotovi z uporabo centralne baze podatkov pri Ministrstvu za finance. Pomoč po tem programu se sešteva tudi z drugimi združljivimi državnimi pomočmi za iste upravičene stroške. Pri tovrstnem združevanju se upošteva najvišja dovoljena intenzivnost pomoči, določena v obstoječih shemah oz. pravilih državnih pomoči. Skupna višina vseh prejetih razvojnih spodbud posameznega podjetja iz vseh javnih virov, vključno s pomočjo po pravilu de minimis pravilu za iste upravičene stroške, ne sme preseči dovoljene skupne višine pomoči po določenih namenih. Spremljanje kumulacije se zagotovi na podlagi izjave prosilca pomoči.

Pred samo dodelitvijo pomoči nosilec sheme preveri, koliko pomoči po pravilu de minimis je posamezen potencialni prejemnik že prejel. Hkrati se zagotovi, da pomoč omejene vrednosti skupaj z de minimis pomočjo ne bo preseгла 500.000,00 EUR.

III. Kriteriji upravičenosti

Do pomoči po tem programu so upravičena podjetja, ki izkažejo, da imajo težave v poslovanju, ki so nastale kot posledica splošne finančne krize. To podjetja dokažejo tako, da predložijo:

- izkaz uspeha, iz katerega bo razvidno, da je družba poslovala v letu 2006 ali 2007 z dobičkom **in**
- analizo, iz katere bo razvidno zmanjšanje naročil oz. povpraševanja v primerjavi z enakim obdobjem iz leta 2007 **in**
- nadpovprečnim vlaganjem v raziskave in razvoj v katerem koli letu v obdobju 2005 – 2007 (osnova: povprečje Slovenije 2004-2008) **ali**
- investicije v širitev dejavnosti ali tehnološko posodobitev v obdobju 2005 -2007 **ali**
- povečanje št. zaposlenih in/ali povečanje števila visoko kvalificiranega kadra v strukturi zaposlenih.

IV. Cilji in upravičeni stroški

Namen ukrepa je pomoč podjetjem pri premagovanju likvidnostnih težav pri izvajanju razvojnih in investicijskih projektov in potrebnih organizacijskih sprememb za zagotavljanje njihove dolgoročne konkurenčne sposobnosti. Cilji ukrepa so:

- preprečiti zaustavljanje že pričetih razvojnih in investicijskih projektov v podjetjih zaradi likvidnostnih težav,
- spodbuditi dodatno vlaganje v usposabljanje zaposlenih za povečanje konkurenčnosti podjetij in posameznikov na trgu dela,
- podpreti samozaposlovanje, prezaposlovanje delavcev in/ali skupin delavcev kot odziv na spremenjene razmere.

Pomoč omejene vrednosti je usmerjena na:

1. financiranje že začelih razvojnih projektov in investicij v podjetjih kot dopolnilni vir za premostitev likvidnostnih težav in preprečevanje zaustavljanja razvojnih projektov in investicij,
2. dodatno usposabljanje zaposlenih in pripravo razvojnih projektov za pridobivanje novih znanj in razvoj kompetenc za krepitev dolgoročnih konkurenčnih sposobnosti podjetij in zaposlenih,
3. samozaposlovanje in prezaposlovanje zaposlenih ali skupin zaposlenih.

1. IZVAJANJE RAZVOJNIH PROJEKTOV PODJETIJ

Namen ukrepa je zagotoviti dopolnilne vire za financiranje izvajanja že začelih razvojnih projektov in investicij na področjih:

- raziskav in tehnološkega razvoja, ki so usmerjene v razvoj novega produkta/storitve in/ali dvig tehnološke opremljenosti in zahtevnosti proizvodnje,
- razvoja znanja in ključnih kompetenc, vključevanje v mednarodne verige vrednosti in specializacije v proizvodnih verigah,
- širitve proizvodnje in/ali razvoja dobaviteljskih verig.

Do pomoči so upravičena podjetja, ki dokažejo, da izvajajo razvojni projekt na navedenih področjih kot pomemben del svoje razvojne strategije. Razvojni projekt mora biti pričet najkasneje v letu 2008, prijavitelj mora dokazati aktivno izvajanje projekta (stroški projekta so v tem obdobju že nastali).

Upravičeni so vsi stroški:

- stroški raziskovalno-razvojnega dela;
- stroški materiala in drugi stroški, povezani z raziskovalno razvojnimi aktivnostmi;
- stroški materialnih in nematerialnih investicij, neposredno povezani z raziskovalno razvojnimi aktivnostmi;
- naložbe v razvoj, izdelavo in testiranje proizvoda/storitve,
- drugi operativni stroški.

2. USPOSABLJANJE ZAPOSLENIH

2.1. Usposabljanje zaposlenih za pridobivanje novih znanj in veščin, ki bodo uporabna tako znotraj podjetja kot tudi na trgu dela, v primeru, da bo oseba izgubila zaposlitev. Usposabljanje poteka znotraj ali zunaj podjetja v delovnem času (ali šteje kot

delovni čas). Usposabljanje lahko poteka največ 1 teden na mesec in lahko vsebuje naslednje upravičene stroške:

- stroški zunanjega izvajalca usposabljanja,
- stroški notranjega izvajalca usposabljanja,
- dodatni stroški, ki nastanejo z usposabljanjem oseb (potni stroški, stroški namestitve ipd.),
- stroški odsotnosti delavca iz delovnega procesa (do 60 €/dan).

2.2. Usposabljanje zaposlenih za projektno vodenje in pripravo razvojnih projektov v skladu s strategijo podjetja. Poseben namen pridobitve pomoči je zagotovitev nadaljnjega snovanja in oblikovanja razvojnih projektov za uresničevanje dolgoročne strategije podjetij in odzivanje na spremenjene zahteve na trgu. Upravičeni stroški so:

- stroški usposabljanja, storitev izvajalcev usposabljanja in stroški odsotnosti delavcev zaradi usposabljanja,
- stroški razvojno raziskovalnih aktivnosti,
- stroški storitev za pripravo študij in vrednotenj,
- stroški projektnega zaposlovanja strokovnjakov in raziskovalcev v razvojne oddelke.

3. SAMOZAPOSLOVANJE

Spodbujanje **samozaposlovanja** v podjetjih, ki bi želela del svoje dejavnosti prenesti na delavce, ki se bodo samozaposlili in bodo svoje prihodke ustvarjali predvsem z iskanjem dela na novih trgih, tudi izven dejavnosti podjetja, kjer so bili zaposleni.

Ta ukrep **ne velja** za samozaposlitev, če samozaposlena oseba prihaja iz podjetja, ki po svoji velikosti spada med mikro podjetja.

Upravičeni stroški so:

- a. stroški izdelave poslovnega načrta,
- b. strošek dela samozaposlitve novo zaposlene osebe v višini do 6.000,00 EUR ob pogoju obvezne ohranitve samozaposlitve za obdobje vsaj 1 leta,
- c. stroški izvedbe delavnic za samozaposlitev in stroški svetovanja.

4. PREZAPOSLOVANJE SKUPIN ZAPOSLENIH

Skupinska prezaposlitev delavcev v novo ali obstoječe podjetje za spodbujanje in ohranitev dela podjetij, ki bodo del dejavnosti, ki imajo trg in so rentabilne ter perspektivne, prenesla v novo ali drugo že obstoječe podjetje, skupaj z delom zaposlenih. Upravičenec do pomoči mora dokazati, da gre za ukrep, povezan s krizo, iz poslovnega načrta (ali drugega dokumenta...) pa mora izhajati, da ima podjetje možnost preživetja.

Ta ukrep **ne velja** za prezaposlitev delavcev iz podjetij, ki po svoji velikosti spadajo med mikro podjetja.

Upravičeni stroški so:

- subvencija za prezaposlitev delavca v višini do 4.000 € na vključeno osebo,
- materialni stroški za prenos in prilagoditev dejavnosti.

V. Višina pomoči

Za izvajanje tega ukrepa v letu 2009 in 2010 je predvideno do 120 mio EUR. Sredstva za izvajanje sheme v letu 2009 prispevata resorni ministrstvi Ministrstvo za gospodarstvo in Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve, ki izvajata ukrepe v okviru programa, iz svojih obstoječih proračunskih postavk. V letu 2010 sredstva prispevajo resorna ministrstva, ki bodo izvajala ukrepe v okviru tega programa.

Maksimalna višina pomoči ne sme preseči denarne dotacije v višini 500.000 EUR na prejemnika. Navedeni znesek predstavlja bruto znesek, to je znesek pred odbitkom davka.

Instrument pomoči je subvencija.

VI. Vodenje sheme

Resorno ministrstvo za vodenje sheme je Ministrstvo za gospodarstvo (v nadaljevanju *upravljavec*). Upravljavec sheme imenuje komisijo za presojo prispelih vlog. Komisija je sestavljena iz predstavnikov ministrstev, ki izvajajo ukrepe v okviru programa. Pri presoji upravičenosti do pomoči lahko sodeluje z zunanjimi institucijami. Komisija obravnava prispele vloge in ugotavlja njihovo upravičenost. Upravljavec o izvajanju ukrepa kvartalno poroča Vladi RS.

Upravljavec ob začetku veljavnosti sheme na običajen način objavi javni razpis oz. javni poziv, ki je odprt do porabe razpoložljivih sredstev oz. do izteka sheme.

Upravljavec mora vzpostaviti evidenco dodeljenih pomoči po tej shemi po posameznih prejemnikih. Ministrstvu za finance mora poročati v roku 15 dni po dodelitvi sredstev (obrazec za poročanje se nahaja na spletni strani Sektorja za spremljanje državnih pomoči: http://www.sigov.si/mf/slov/nadz_pom/sektor.htm; izpolnjeni obrazec je potrebno poslati po elektronski pošti na naslov: mf.sndp@mf-rs.si). Evidenco posameznih pomoči po tem programu mora hraniti 10 let od datuma dodelitve in prejemnika obvestiti, da je prejel pomoč malih vrednosti, ki se seštevajo s pomočjo dodeljeno po pravilu »de minimis«.

VII. Vloga za dodelitev pomoči

Prosilec pomoči pošlje upravljavcu sheme vlogo za dodelitev sredstev po tem ukrepu skladno z zahtevami javnega razpisa oz. javnega poziva. V dokumentaciji je potrebno navesti in predložiti dokumente, iz katerih bo izhajalo dejstvo, da je podjetje v težavah zaradi splošne finančne krize, obrazložitev stroškov, ki naj bi se po tem programu financirali in način dokazila o njihovi namenski porabi. Podjetje mora navesti, kakšne učinke oz. cilje bo z državno pomočjo doseglo. Sestavni del vloge je tudi pisna izjava, v kateri podjetje navede koliko javnih sredstev, če sploh, je za iste upravičene stroške prejel po drugih predpisih in dokazilo, da ni bilo v težavah po smernicah pred 01.07.2008.

Programu bo priložen seznam obvezne dokumentacije, ki mora biti priložena vlogi za državno pomoč omejene vrednosti in je objavljen skupaj z javnim razpisom oz. javnim pozivom.